

Warszawa, dnia 27 lipca 2023 r.

Poz. 765

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 14 lipca 2023 r.

w sprawie standaryzacji procesów rejestracji stanu cywilnego w Unii Europejskiej i usprawnienia wymiany informacji z zakresu stanu cywilnego między państwami członkowskimi

Kierując się postanowieniami traktatu z Maastricht dotyczącymi idei swobodnego przepływu osób oraz integracji państw członkowskich Unii Europejskiej, Senat Rzeczypospolitej Polskiej przedstawia do rozważenia przez Parlament Europejski, Komisję Europejską oraz polski rząd koncepcję standaryzacji procesów rejestracji stanu cywilnego w Unii Europejskiej i usprawnienia wymiany informacji z zakresu stanu cywilnego między państwami członkowskimi.

Prawo do równego traktowania oraz prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Unii Europejskiej to jedne z najważniejszych praw obywateli. Jednak nadal istnieją bariery stojące na przeszkodzie pełnemu stosowaniu tych praw. Są to wszelkie wymogi biurokratyczne, niejednolite procedury administracyjne i brak skutecznej wymiany informacji między państwami członkowskimi.

W tym zakresie państwa członkowskie powinny zmierzać do likwidowania wszelkich barier biurokratycznych i ujednolicania podstawowych procedur administracyjnych. Z myślą o tej idei należy rozważyć wdrożenie rozwiązań, które ułatwią współpracę organów administracji państw członkowskich w sprawach z zakresu rejestracji stanu cywilnego.

Dokumenty stanu cywilnego należą do jednych z najważniejszych, identyfikują każdą osobę w przestrzeni prawno-administracyjnej. Mają także znaczenie dla sprawnego zarządzania każdym państwem członkowskim oraz Unią Europejską w całości. Służą do opracowywania prognoz i planów gospodarczych, społecznych, finansowych. Wymagane są w sprawach zatrudnienia, świadczeń socjalnych, nauki, zdrowia, postępowań sądowych, a zatem pełnią podstawową i zasadniczą rolę w kontakcie obywatela z administracją.

Obecnie każde państwo członkowskie posiada swoje odrębne regulacje prawne, organizacyjne i informatyczne w zakresie rejestracji stanu cywilnego. Powoduje to, że jest 27 systemów rejestracji stanu cywilnego. Taki stan rzeczy nie sprzyja realizacji idei swobodnego przepływu obywateli oraz równemu ich traktowaniu.

Wobec powyższego Senat Rzeczypospolitej Polskiej, dążąc do uproszczenia podstawowych spraw urzędowych w Unii Europejskiej, wnosi o realizację rozwiązań, które stworzą unijny system rejestracji stanu cywilnego obejmujący następujące obszary:

- opracowanie przepisów, które ujednolicią procedury rejestracji podstawowych zdarzeń z zakresu stanu cywilnego (urodzenie, małżeństwo, zgon);
- odformalizowanie procedur administracyjnych, zniesienie obowiązku udokumentowania danych przez wnioskującego – organ administracji, wykorzystując technologie informatyczne, zgromadzi wszystkie informacje niezbędne do załatwienia sprawy;
- wprowadzenie jednolitych w całej Unii Europejskiej wzorów dokumentów elektronicznych dotyczących urodzenia, małżeństwa, zgonu, zaświadczenia o stanie cywilnym;
- zintegrowanie systemów informatycznych państw członkowskich w celu usprawnienia wymiany danych poprzez budowę centralnego węzła wymiany danych;
- wdrożenie usług sieciowych umożliwiających bezpośrednie pobieranie przez obywateli elektronicznych dokumentów;
- zintegrowanie dokumentów elektronicznych dotyczących stanu cywilnego z usługą Europejskiego Portfela Tożsamości Cyfrowej.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej stoi na stanowisku, że powyższe rozwiązania w znaczący sposób przyczynią się do zwiększenia swobody przepływu obywateli między państwami członkowskimi oraz do zapewnienia równego ich traktowania. Ponadto Unia Europejska i jej obywatele osiągną korzyści poprzez:

- odformalizowanie usług rejestracji stanu cywilnego;
- likwidację barier biurowatycznych;
- zwiększenie bezpieczeństwa danych;
- zmniejszenie kosztów funkcjonowania administracji;
- zwiększenie jakości danych i ich aktualności;
- większe ułatwienia dla wszystkich obywateli Unii Europejskiej;
- mniejsze zużycie energii i materiałów.

Przedstawiona koncepcja w pełni wpisuje się w założenia programu cyfrowej dekady Europy.

Niniejszą uchwałą Senat Rzeczypospolitej Polskiej pragnie przyczynić się do tworzenia lepszej, bardziej przyjaznej dla obywateli administracji, a tym samym do większej integracji państw członkowskich Unii Europejskiej.

W celu realizacji proponowanego rozwiązania Senat Rzeczypospolitej Polskiej kieruje także do Prezesa Rady Ministrów wniosek o zaangażowanie się i reprezentowanie Państwa Polskiego w pracach nad opracowaniem rozwiązań wskazanych w niniejszej uchwale.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Marszałek Senatu: *T. Grodzki*